

[Hem](#) > ... > [Dina Rättigheter](#) > [Grundläggande Rättigheter](#) > Företag och mänskliga rättigheter

Företag och mänskliga rättigheter

Företagsverksamhet som kan inverka negativt på mänskliga rättigheter i världen - och EU:s insatser.

Företagens verksamhet är motorn i ekonomin eftersom deras verksamhet bidrar till ekonomisk och social utveckling genom att skapa arbete och tillgodose våra behov av varor och tjänster. De kan samtidigt inverka negativt på mänskliga rättigheter, bl.a. i miljö-, arbets- och samhällshänseende.

Framför allt kan företag (genom sin egen eller sina leveranskedjors verksamhet eller underlåtenhet att agera) inverka negativt på hela spektrumet av internationellt erkända mänskliga rättigheter, exempelvis

- medborgerliga och politiska rättigheter
- ekonomiska och kulturella rättigheter
- jämlikhet och icke-diskriminering
- barnets rättigheter
- yttrandefrihet
- dataskydd
- rätt till opartisk domstol
- miljö rättigheter och hållbarhet
- arbetstagares rättigheter
- hälso- och sjukvårdsrättigheter
- rätt till konsumentskydd

För att säkra företagens positiva bidrag och förhindra negativ inverkan har FN, Internationella arbetsorganisationen (ILO) och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) tagit fram ett dokument som beskriver de globala förväntningarna på ett ansvarsfullt företagande.

Särskilt följande:

[FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter](#) från 2011 är de första världsomspännande standarderna som ska förebygga och hantera risker som mänskliga rättigheter utsätts för i samband med affärsverksamhet.

OECD:s riktlinjer, antagna 1976 och [aktualiserade 2011](#), innehåller ett kapitel om mänskliga rättigheter, som är anpassat till FN:s vägledande principer.

[ILO:s trepartsdeklaration om principer](#) som rör multinationella företag och socialpolitik aktualiserades 2017 för att integrera nya arbetsnormer och hänvisningar till FN:s vägledande principer samt till Agenda 2030 för hållbar utveckling.

Europarådet antog 2016 dessutom en [rekommendation om företag och mänskliga rättigheter](#) med fokus på tillgången till rättsmedel, och särskild tonvikt på det ytterligare skyddsbehov som arbetstagare, barn, ursprungsbefolkningar och människorättsförsvare har.

I enlighet med FN:s vägledande principer förväntas alla länder se till att de som utsätts för missbruk relaterat till företagsverksamhet har tillgång till effektiva rättsmedel. Detta kan uppnås genom rättsliga, administrativa, lagstiftningsmässiga och andra lämpliga medel. I FN:s vägledande principer föreskrivs också att företag som har

orsakat eller bidragit till negativa effekter genom sin verksamhet förväntas åtgärda dem genom korrigerande åtgärder.

EU:s insatser:

[Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna](#) innehåller flera relevanta bestämmelser, bl.a.:

- Förbud mot slaveri och tvångsarbete (artikel 5)
- näringsfrihet (artikel 16)
- icke-diskriminering (artikel 21)
- barnets rättigheter (artikel 24)
- rättvisa arbetsförhållanden (artikel 31)
- förbud mot barnarbete (artikel 32)
- hälso- och sjukvård (artikel 35)
- miljöskydd (artikel 37)
- konsumentskydd (artikel 38)
- rätt till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol (artikel 47)

EU har uppmärksammat affärsverksamhetens negativa inverkan på mänskliga rättigheter på följande sätt:

- 2011 - EU:s strategi som betonar åtagandet att genomföra FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter
- 2015 - Kommissionens [granskning av EU:s framsteg med FN:s vägledande principer](#)
- 2017 - I [rapporten från byrån för grundläggande rättigheter](#) finns en rekommendation om att erbjuda allmänheten en översikt över alla rättsmedel, skriven på ett klart och tydligt språk.
- 2019 - Kommissionens lägesöversikt: [Corporate Social Responsibility, Responsible Business conduct, and Business and Human Rights \(SWD \(2019\)143](#)
- 2019 - [Fundamental Rights Agency focus report on the business-related human rights abuses reported in the EU and available remedies](#)

Senaste uppdatering: 28/07/2020

Den här sidan sköts av Europeiska kommissionen. Informationen på denna sida avspeglar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens officiella ståndpunkt. Kommissionen påtar sig inte något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. Vänligen läs den rättsliga informationen för upplysningar om upphovsrätten till EU-sidor.